
2021

ХЛІ МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ НАУКИ В КРАЇНАХ ЄВРОПИ ТА АЗІЇ

31 жовтня 2021 р.

Переяслав

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ В ПЕРЕЯСЛАВІ

молодіжна громадська організація
«НЕЗАЛЕЖНА АСОЦІАЦІЯ МОЛОДІ»

студентське наукове товариство історичного факультету
«КОМІТЕТ ДОСЛІДЖЕННЯ ІСТОРІЇ ТА СУЧАСНОСТІ»

МАТЕРІАЛИ

XLI Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
**«Проблеми та перспективи розвитку сучасної науки
в країнах Європи та Азії»**

31 жовтня 2021 р.

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

Переяслав – 2021

преподаватели имеют склонность к ухудшению слуха, все остальные учащиеся имеет остроту слуха в норме.

Постепенная потеря слуха происходит, из за-за постоянных шумов, таких как транспорт, громкая музыка, все образные громкие звуки. Результатом такого воздействия становится отмирание слуховых клеток и постепенное притупления остроты слуха.

Из полученных при анализе данных, собранных во время обследования студентов, была проведена характерная особенность – пол. Которая даёт понять и наглядно показать, на сколько изменяется острота слуха по возрасту и полу, представленная в таблице 3.

Таблица 3 – Показатели остроты слуха у студентов разного пола

Курс	Диапазон разборчивого восприятия звука, Гц	
	М	Ж
1	18,9 ± 0,1	19,1 ± 0,2
2	18,8 ± 0,1	18,9 ± 0,5
3	19,3 ± 0,3	18,9 ± 0,3
4	18,8 ± 0,5	18,4 ± 0,2
5	17,9 ± 0,4	18,1 ± 0,1
Преподаватели	16,9 ± 0,5	17,2 ± 0,5

По данным из таблицы, показатели остроты слуха у женского пола второго и третьего курса высшей, а наихудшие показатели у преподавателей. В свою очередь, мужской полнизкочастотные звуки слышит лучше. Доступный женскому слуху диапазон частот намного шире: девушки лучше воспринимают высокие звуки, точнее различают интонации и тональности.

Девочка недельного возраста уже может различать звуки материнского голоса и слышать плач других детей, тогда как за мальчиками такое наблюдается значительно позже. Девушки воспринимает звуки в более широком диапазоне и хорошо различает их в области высоких частот. Мужчина легче определяет источник звука. Эта способность появилась еще с древних времен, когда мужчины добывали пищу охотой. Работает это примерно так: звук, идущий с определенного направления, попадает в левое и правое ухо с разницей в миллионные доли секунды. Мужчина легче определяет источник звука. Эта способность ему нужна была как охотнику. Работает это примерно так: звук, идущий с определенного направления, попадает в левое и правое ухо с разницей в миллионные доли секунды. Мужчина легче определяет источник звука. Эта способность ему нужна была как охотнику. Работает это примерно так: звук, идущий с определенного направления, попадает в левое и правое ухо с разницей в миллионные доли секунды. Определенные клетки, отвечающие за слух, анализируют это временное смещение, и мужской мозг бессознательно выдает подобие трехмерной пространственной карты с источником звука на ней.

Измерения показателей проводятся по методу тональной аудиометрии, который даёт возможность достаточно быстро измерить остроту слуха, как в медицинских, так и в домашних условиях. Данный метод предполагает качественное определение остроты слуха без каких-либо измерительных приборов. Подводя итоги, стоит отметить тот факт, что данное исследование является актуальным для детей и взрослых, так как это значительная социальная группа, которая является стратегическим ресурсом Республики Беларусь и от неё зависит будущее экономического и социального развития страны. Это определяет и практическую значимость цели курсовой работы – провести оценку остроты слуха у студентов.

Литература:

1. Сапин, М.Г. Анатомия человека/ М. Г. Сапин. – М.: Высшая школа, 1989. – 508 с.
2. Анатомическое строение внутреннего уха. Преддверно-улитковый орган - орган слуха и равновесия. Плакат. - М.: АСТ, Астрель, Харвест, 2015. - 220 с
3. Нейман, Л. В. Анатомия, физиология и патология органов слуха и речи / Л.В. Нейман. - М.: Просвещение, 2017. - 176 с.

Научный руководитель:

кандидат биологических наук Дроздов Денис Николаевич.

**Руслан Яворівський, Оксана Спас
(Тернопіль, Україна)**

ВИДОВИЙ СКЛАД РОДИНИ *APIACEAE (UMBELLIFERAE) MORIS.* У ФЛОРИ ШУМСЬКОГО (КРЕМЕНЕЦЬКОГО) РАЙОНУ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Родина Зонтичні або Селерові (*Apiaceae (Umbelliferae) Moris.*) – одна із найбільш чисельних родин світової флори, котра у загальному нараховує близько 300 родів та понад 3 000 видів, які поширені космополітно, тобто по всій земній кулі та у різних екологічних умовах, проте, їхня найбільша видова різноманітність спостерігається у помірно теплих та позатропічних областях північної півкулі з сухим

кліматом. На території України в умовах її природної флори, як декоративні та господарсько цінні трапляються представники 66 родів та 155 видів *Apiaceae* (близько 5,2 % від загальносвітової чисельності видів родини) [3].

Флористичні дослідження планетарного масштабу у кінцевому рахунку проектуються у площину їх проведення на регіональних рівнях, що дозволяє забезпечити створення найбільш оптимальних умов для збереження раритетної фракції флори певного регіону. Тому аналіз флористичного складу родини *Apiaceae* (*Umbelliferae*) Moris. у межах Шумського (Кременецького) району Тернопільської області є актуальним за змістом досліджень та має вагоме практичне значення.

На основі аналізу літературних джерел [1, 2, 4-7, 9, 11], матеріалів фондового гербарію Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (акронім TERN*), проведених впродовж 2018–2021 рр. маршрутно-експедиційних та геоботанічних досліджень різнотипових фітоценозів на території Шумського (Кременецького) району Тернопільської області встановлено або підтверджено зростання 57 видів родини *Apiaceae* (*Umbelliferae*) Moris. (36,77 % загальної чисельності у складі флори України), котрі належать до 39 родів. Таким чином, родовий коефіцієнт, тобто середня кількість видів у роді становить тут 1,41, що обумовлює значну кількість у структурі родини монотипних родів.

Найбільш поліморфними її родами є наступні: смовдь (*Peucedanum* L.) – 5 видів, бутень (*Chaerophyllum* L.) – 4 види та бедринець (*Pimpinella* L.) – 3 види. Двома видами презентовані слідуєчі роди: миколайчики (*Eryngium* L.), буги́ла (*Anthriscus* Pers.), ласкавець (*Bupleurum* L.), тринія (*Trinia* Hoffm.), вех (*Sium* L.), жабриця (*Seseli* L.), пастернак (*Pastinaca* L.), стародуб (*Laserpitium* L.) та морква (*Daucus* L.).

Як уже зазначалося, значна кількість родів досліджуваної флори – 27 (69,2 % загальної кількості) є монотипними, тобто включають лише один вид: підлісник (*Sanicula* L.), астранція (*Astrantia* L.), ториліс (*Torilis* Adans.), коріандр (*Coriandrum* L.), болиголов (*Conium* L.), селера (*Apium* L.), петрушка (*Petroselinum* Hill), цику́та (*Cicuta* L.), різак (*Falcaria* Fabr.), кмін (*Carum* L.), аніс (*Anisum* Hill), яглиця (*Aegopodium* L.), сієла (*Siella* M. Pimen.), порізник (*Libanotis* Hill), омег (*Oenanthe* L.), собача петрушка (*Aethusa* L.), фенхель (*Foeniculum* Mill.), стожильник (*Cnidium* Cuss.), гірча (*Selinium* L.), свистуля (*Conioselinum* Hoffm.), маточник (*Ostericum* Hoffm.), дудник (*Angelica* L.), дягель (*Archangelica* N. M. Wolf.), любисток (*Levisticum* Hill.), ферульник (*Ferulago* Koch), кріп (*Anethum* L.) та борщівник (*Heracleum* L.).

Також було виявлено зростання у районі дослідження одного виду родини *Apiaceae* (*Umbelliferae*) Moris., котрий занесений до «Червоної книги України. Рослинний світ (2009)» [8, 10] – свистулі татарської (*Conioselinum tataricum* Hoffm.). Природоохоронний статус виду у районі дослідження – рідкісний. Дуже рідко трапляється по сирих тінистих лісах та серед заростей чагарників (популяції нараховують 4–7 особин) в околицях сіл Андрушівка та Кутянка. На території району дослідження охороняється у межах лісового заказника загальнодержавного значення «Суразька дача» та частково ботанічного заказника місцевого значення «Кутянський луг».

Окрім того, у межах Шумського (Кременецького) району Тернопільської області нами було підтверджено або виявлено ареали поширення 8 регіонально рідкісних видів, зокрема: астранція велика (*Astrantia major* L.), яка розсіяно поширена на лісових галявинах та узліссях в околицях сіл Кутянка, Стіжок, Антонівці та Башківці; буги́ла блискуча (*Anthriscus nitida* (Wahlenb.) Harslinszky), котра зрідка зростає у тінистих лісах в околицях села Башківці; ласкавець серпоподібний (*Bupleurum falcatum* L.), що спорадично трапляється групами на крейдяних схилах, узліссях та серед заростей чагарників в околицях сіл Вілія та Новосілка; тринія багатостеблова (*Trinia multicaulis* Schischk.), яка зрідка поширена по сухих степових ділянках та схилах, відслоненнях крейди і вапняку у околицях сіл Вілія, Тетильківці та Цеценівка; бедринець ломикаменевий (*Pimpinella saxifraga* L.), котрий зрідка зростає на кам'янистих вапнякових схилах, пісках, сухих луках, серед чагарників та на галявинах в околицях сіл Вілія, Стіжок та Цеценівка; ферульник лісовий (*Ferulago sylvatica* (Bess.) Reichenb.), що спорадично трапляється групами у лісах, на узліссях та лісових галявинах в околицях сіл Кути, Малі Садки та Сураж; смовдь піскова (*Peucedanum arenarium* Waldst. et Kit.), яка зрідка поширена на лісових галявинах з піщаним ґрунтом в околицях села Стіжок та стародуб широколистий (*Laserpitium latifolium* L.), котрий розсіяно зростає у лісах та серед заростей чагарників у околицях сіл Кутянка, Забара, Башківці та Новосілка.

Основними факторами, котрі визначають скорочення чисельності популяцій червонокнижних й регіонально рідкісних видів родини *Apiaceae* (*Umbelliferae*) Moris. на території Шумського (Кременецького) району Тернопільської області вважаємо наступні:

- вузька еколого-ценотична амплітуда виду та відсутність екотопів відповідного типу для його подальшого поширення (*Conioselinum tataricum* Hoffm.);
- недостатнє природне поновлення та слабка конкурентна здатність виду (*Peucedanum arenarium* Waldst. et Kit.);
- вирубування лісів (*Astrantia major* L., *Anthriscus nitida* (Wahlenb.) Harslinszky, *Ferulago sylvatica* (Bess.) Reichenb.);
- руйнування екотопів внаслідок видобутку корисних копалин (крейди, вапняків, пісковиків) (*Bupleurum falcatum* L., *Pimpinella saxifraga* L.);
- розорювання й інтенсивне господарське освоєння залишкових лучно-степових та степових екотопів (*Trinia multicaulis* Schischk.);

- збирання рослин населенням як лікарської сировини, руйнування природних екотопів внаслідок їхнього розорювання або випалювання (*Laserpitium latifolium* L.).

З метою охорони, збереження, раціонального використання та відтворення раритетних видів родини Зонтичні (Селерові) у районі дослідження необхідно:

- здійснювати системний моніторинг стану і динаміки чисельності популяцій червонокнижних та регіонально рідкісних видів флори, а у разі їх чисельного скорочення оперативно встановлювати фактори, що його спричиняють;

- у випадку виявлення нових ареалів поширення раритетних видів флори рекомендувати створення у цих місцях об'єктів природно-заповідного фонду, а також вирощувати рідкісні види на присадибних ділянках та у ботанічних садах;

- заборонити неконтрольовану заготовлю рідкісних видів флори з метою їх використання як лікарських видів, порушення екотопів внаслідок видобутку корисних копалин, вирубування лісів, неконтрольованого випасу худоби, випалювання та господарського освоєння залишкових ділянок лучно-степової рослинності;

- ініціювати видання регіональних Зеленої і Червоної книг, регулярно інформувати місцеве населення про стан природоохоронної роботи у засобах преси, радіо та телебачення;

- клопотати перед відділом земельних ресурсів та охорони навколишнього середовища Шумської міської ради (голова – Золотун Ігор Володимирович) стосовно створення заповідних ботанічних урочищ місцевого значення у околицях села Новосілка з метою збереження популяцій *Laserpitium latifolium* L. і *Vupleurum falcatum* L. та в околицях села Цеценівка для охорони популяцій *Trinia multicaulis* Schischk. і *Pimpinella saxifraga* L.

Література:

1. Лендєнєва Г. Л. Сучасний стан та перспективи охорони ділянок степової рослинності пн.-сх. частини Шумського району / Г. Л. Лендєнєва, Р. Л. Яворівський // Матер. V Молодіжної наук.-практ. конф. "Спадщина Кременецьких гір" (Кременець, 4 квітня 2017 р.). – Кременець: ТОВ "ПАПІРУС-К", 2017. – С. 112–118.
2. Лендєнєва Г. Л. Червона книга Шумщини – результат наукової діяльності з дослідження та аналізу стану популяцій рідкісних і таких, що потребують охорони, рослин Шумського району / Г. Л. Лендєнєва // Матер. II Молодіжної наук.-практ. конф. "Спадщина Кременецьких гір" (23 березня 2015 р., Кременець). – Кременець: ТОВ "ПАПІРУС-К", 2015. – С. 146–156.
3. Нечитайло В. А. Ботаніка. Вищі рослини / В. А. Нечитайло, Л. Ф. Кучерява. – К.: Фітосоціоцентр, 2001. – С. 304–309.
4. Определитель высших растений Украины / [Д. Н. Доброчаева, М. И. Котов, Ю. Н. Прокудин и др.]. – К.: Наук. думка, 1987. – С. 225–239.
5. Тахтаджян А. Л. Система Магнолиофитов / А. Л. Тахтаджян. – Л.: Наука, 1987. – 439 с.
6. Фира К. Ю. Особливості видового складу рідкісної флори лісового заказника загальнодержавного значення "Суразька дача" (Шумський район) / К. Ю. Фира, Г. Л. Лендєнєва // Матер. V Молодіжної наук.-практ. конф. "Спадщина Кременецьких гір" (27 березня 2018 р., Кременець). – Кременець: ТОВ "ПАПІРУС-К", 2018. – С. 228–235.
7. Флора УРСР: в 12 т. / за ред. Д. К. Зерова. – К.: Вид-во АН УРСР, 1955. – Т. 7. – С. 460–618.
8. Червона книга України. Рослинний світ / за ред. Я. П. Дідуха. – К.: Глобалконсалтинг, 2009. – С. 274–287.
9. Яворівський Р. Л. Еколого-флористичний аналіз урочища «Гора Уніас» (Шумський р-н, Тернопільська область) / Р. Л. Яворівський, Г. Л. Лендєнєва // Хімізація середовища та його загроза довкіллю і здоров'ю: матер. наук.-практ. семінару (Тернопіль, 21 квітня 2016 р.). – Тернопіль: Видавн. відділ ТНПУ ім. Володимира Гнатюка, 2016. – С. 60–62.
10. Яворівський Р. Л. Статус природоохоронної території як визначальний фактор збереження фіторізноманіття / Р. Л. Яворівський, Г. Л. Лендєнєва // Тернопільські біологічні читання – Тернопіль Bioscience – 2018: матер. Всеукр. наук.-практ. конф., присвяченої 20-річчю заснування Голицького біостанціону ТНПУ імені Володимира Гнатюка (19–21 квітня, Тернопіль). – Тернопіль: Вектор, 2018. – С. 63–65.
11. Яворівський Р. Л. Червонокнижні лікарські рослини Шумського району Тернопільської області та їх охорона // Р. Л. Яворівський, Г. Л. Лендєнєва // Довкілля і здоров'я: зб. матер. наук.-практ. конф. (Тернопіль, 27–28 квітня 2017 р.). – Тернопіль: Укрмедкнига, 2017. – С. 226–227.

ЗМІСТ / СОДЕРЖАНИЕ

СЕКЦІЯ: БІОЛОГІЧНІ НАУКИ

Катерина Коровка (Київ, Україна) ХАРАКТЕРИСТИКА РЕКОМБІНАНТНОГО ШТАМУ <i>ESCHERICHIA COLI</i> ЯК ПРОДУЦЕНТА ІНСУЛІНУ ЛЮДИНИ	6
Юлія Негреба (Суми, Україна) ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ В СИСТЕМАТИЦІ ПРЕДСТАВНИКІВ ACARINA.....	8
Анна Осипова (Гомель, Беларусь) ДІАГНОСТИКА ОСТРОТИ СЛУХА У СТУДЕНТОВ МЕТОДОМ ТОНАЛЬНОЇ АУДИОМЕТРИИ	9
Руслан Яворівський, Оксана Спас (Тернопіль, Україна) ВИДОВИЙ СКЛАД РОДИНИ АRIACEAE (UMBELLIFERAE) MORIS. У ФЛОРИ ШУМСЬКОГО (КРЕМЕНЕЦЬКОГО) РАЙОНУ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ	11

СЕКЦІЯ: ЕКОНОМІКА

Марина Гамага (Покровськ, Україна) КІЛЬКІСНА ОЦІНКА ЛЮДСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ В ЕКОНОМІЧНОМУ РОЗВИТКУ	14
Ерлан Жайлауов, Хайрулла Джусупов (Караганда, Казахстан) МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЙ ПОДХОД К ИССЛЕДОВАНИЮ ИНДУСТРИАЛЬНО-ИННОВАЦИОННОЙ ПОЛИТИКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН	15
Асемгуль Мусатаева, ШадиярТусупов (Караганда, Казахстан) ВОЗМОЖНОСТИ ПРИМЕНЕНИЯ КОМПЛЕКС-КОНТРОЛЯ В РАМКАХ НАУЧНО- ИННОВАЦИОННОЙ СФЕРЫ	17

СЕКЦІЯ: ІСТОРІЯ

Адиша Абилова (Тараз, Казахстан) АЙБЫНДЫ ҚАЗАҚСТАННЫҢ 30 ЖЫЛДАҒЫ БЕЙНЕСІ	20
Ерлан Байболов (Тараз, Казахстан) ҚАЗАҚ ҚОҒАМЫНДАҒЫ САЛТ-ДӘСТҮРЛЕРДІҢ ОРНЫ МЕН АУМАҚТЫҚ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ.....	22
Динара Данабекова (Тараз, Казахстан) ӘБУНАСЫР ӘЛ-ФАРАБИ МҰРАСЫНЫҢ ӘЛЕМ ӨРКЕНИЕТІНДЕГІ РӨЛІ.....	24
Світлана Захарченко (Переяслав, Україна) ТРАДИЦІЇ СВЯТВЕЧОРА НА ПЕРЕЯСЛАВЩИНІ (ЗА МАТЕРІАЛАМИ ПОЛЬОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ)..	26
А.Б. Тансыкова (Тараз, Қазақстан) ҚАЗАҚСТАННЫҢ ТӘУЕЛСІЗДІГІНІҢ ЖАРИЯЛАНУЫ ЖӘНЕ ТМД-НЫҢ ҚҰРЫЛУЫ	28

СЕКЦІЯ: МАТЕМАТИКА

Сергій Загребельний, Аліна Рассошенко, Олена Загребельна (Костянтинівка, Україна) РЕАЛІЗАЦІЯ МАТЕМАТИЧНИХ МОДЕЛЕЙ ЗНАХОДЖЕННЯ КОРЕНІВ НЕЛІНІЙНИХ РІВНЯНЬ.....	31
Леся Цівина (Хорол, Україна) ЗАСТОСУВАННЯ ДИФЕРЕНЦІАЛЬНОГО ЧИСЛЕННЯ ДЛЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ФУНКЦІЇ І ПОБУДОВИ ГРАФІКА	33

СЕКЦІЯ: МИСТЕЦТВО

Стаднічук Андрій Милентійович (Одеса, Україна) МЕТОДИЧНА ПРОБЛЕМАТИКА ЩОДО МОТИВАЦІЇ УЧНІВ МИСТЕЦЬКИХ ШКІЛ З КЛАСУ ГІТАРИ	36
--	----

СЕКЦІЯ: ПЕДАГОГІКА

Аліна Баутіна (Переяслав, Україна) ПІДЛІТКОВИЙ БУЛІНГ ЯК СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА.....	38
Юлія Бондар (Переяслав, Україна) ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ АКТИВНОГО СЛОВНИКА СИНОНІМІВ ДІТЕЙ СЕРЕДНЬОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	39
Дина Боранкулова, Рысқұл Мусахан (Алматы, Қазақстан) ГЕОГРАФИЯЛЫҚ БІЛІМ БЕРУДЕ ИНТЕРБЕЛСЕНДІ ОҚЫТУ ӘДІСТЕРІН ҚОЛДАНУДЫҢ ТИІМДІЛІГІ	41
О.О. Жигайло, Х.Я. Буца (Дрогобич, Україна) ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ У ПОЧАТКОВОМУ КУРСІ МАТЕМАТИКИ	43
Ірина Гавриляк (Дрогобич, Україна) ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	45
Вероніка Гєсой (Ізмаїл, Україна) ЦІКАВИЙ МАТЕРІАЛ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ НАВЧАЛЬНОЇ МОТИВАЦІЇ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	47